

Christian Wennberg
Konsult i socialt arbete
070-712 32 36

2006-01-18

Fokusgrupp

Redovisning av fokusgrupp med
personer som genomgått kurs i ASI-
MAPS i Hässelby sdf.

Utvärdering genom FOKUS-grupp

Fokusgrupp med socialsekreterare som medverkat i ett projekt i utrednings och uppföljningsmetod, ASI-MAPS, i Hässelby stadsdels regi. Det är ett tvåårigt projekt som har finansierats av länsstyrelsen i Stockholms län. Projektet skulle utvärdera MAPS som ett komplement till ASI och implementera detta verktyg i socialsekreterarnas arbete.

Vad är fokusgrupp?

En fokusgrupp kan definieras som en grupp människor som fokuserar på en och samma fråga, en form av gruppintervju. Genom att ge gruppen en rubrik för mötet så har gruppen sedan att ge sina synpunkter och värderingar på frågeställningen. Det är gruppen själv som formulerar frågorna och svaren. Metoden lämpar sig bra när det gäller att utvärdera verksamheter och metoden har sitt ursprung från marknadsundersökningar. Med fokusgrupp är det kunden som talar om vad som är kvalitet i den service eller den produkt han eller hon använder sig av.

Fokusgrupp med personer som medverkat i projekt ASI MAPS.

Vi som höll i fokusgruppen var undertecknad, Christian Wennberg och Lennart Jöhnk, som arbetar på Vantörs stadsdelsförvaltning. Till fokusgruppen inbjöds fem personer som samtliga som varit med i projektet. Fokusgruppen genomfördes i januari 2006. Vår rubrik vid fokusgruppen blev ”Vad är viktigt för att du ska använda en utredning och uppföljningsmetod?”

Utifrån ovanstående rubrik fick var och en av gruppens medlemmar komma med ett par rubriker på vad just de tyckte var viktigt för att använda en utrednings och uppföljningsmetod. Det blev först tio rubriker. Vi la ihop några likalydande rubriker och fick fram de viktigaste fem rubrikerna. Anledningen till detta är att få ihop en mer hanterbart antal rubriker. Vi kallar detta förfaringssätt att ”vikta”.

Därefter fick var och en säga några underrubriker till dessa fem rubriker. Totalt skapade gruppen tillsammans 30 underrubriker eller teman.

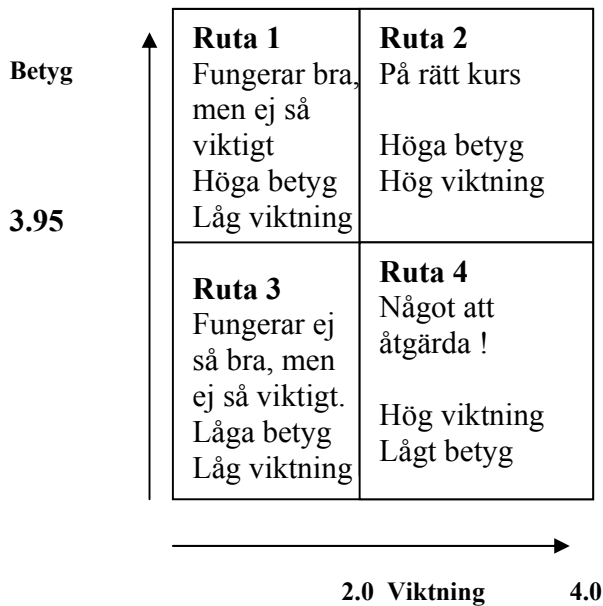
Dessa rubriker började med orden ”det är viktigt att...t.ex. erhålla grundläggande information om klienten”

Sedan viktade var och en i gruppen dessa 30 rubriker. Det innebar att varje gruppmedlem valde ut de för dem viktigaste 10 teman.

Det sista steget för gruppen var att betygsätta samtliga 30 rubriker på en skala mellan 1—5. Där fem innebar ”instämmer helt” och en etta innebar ”stämmer inte alls”. Då hade vi

vänt på rubrikerna till påstående rubriker. ”Jag erhåller grundläggande information om klienten”. På detta sätt erhåller vi ett betyg på samtliga faktorer och på de påståenden som gjorts.

Slutligen förs alla viktade och betygsatta teman in i ett diagram för att jämföra viktningen med betygen.

Medelbetyg blev 3,95 och det är viktat mellan 0-4 och snittet för viktningen ligger på 2.0.

De faktorer som kommer i ruta ett är de som erhållit ett högt betyg men som inte viktats särskilt högt.

I ruta två hamnar faktorer som gruppen satt ett högt betyg på och som ansetts vara viktigt. Det vi gör, gör vi bra.

I ruta tre hamnar faktorer som både har lågt betyg och som inte anses särskilt viktiga i förhållande till övriga.

I ruta fyra hamnar faktorer som anses viktiga av fokusgruppen men som får lågt betyg. Faktorerna i denna ruta bör diskuteras och åtgärdas om möjligt.

I ruta ett kommer följande rubriker:

Det är viktigt att:	Betyg	Viktning
1. man har frihet att exkludera metoden ibland	5.0	1.0
2. man har klienten ansikte mot ansikte	4.8	1.0
3. ha avsatt tid för intervjun	4.6	0.0
4. man förankrar metoden hos klienten	4.2	1.0
5. med språkförståelse	4.2	0.0
6. våga använda metoden	4.2	0.0
7. ifrågasättande/diskutera metoden med gruppen	4.0	1.0

Det finns sju faktorer i denna ruta.

I denna ruta ligger betygen över genomsnittet, men är inte särskilt högt viktade, (upp till 1.0) Det fungerar bra men uppfattas inte som särskilt viktiga i förhållande till övriga faktorer.

I ruta två kommer följande rubriker:

Det är viktigt att:	Betyg	Viktning
1. klienten är "närvarande"	5.0	2.0
2. utredaren förstår syftet med metoden	4.8	2.0
3. klienten känner sig trygg	4.6	4.0
4. metoden är förankrad hos mig som utredare	4.6	4.0
5. erhålla grundläggande info om klienten	4.6	2.0
6. klienten är i psykisk och fysisk balans för intervjun	4.2	3.0
7. klienten inte har akuta problem	4.2	3.0
8. klienten vågar vara ärlig	4.0	3.0
9. ha kontinuitet i kontakten	4.0	3.0
10. klienten är med och formulerar problemställningen	4.0	2.0

Det finns tio faktorer i denna ruta.

I denna ruta återfinns teman som både har högt betyg, fungerar bra, och som gruppen anser viktiga. Man kan med tillförsikt fortsätta som tidigare.

I ruta tre kommer följande rubriker:

Det är viktigt att:	Betyg	Viktning
1. kunna hjälpa klienten på ett effektivt sätt	3.8	1.0
2. använda metoden regelbundet	3.8	1.0
3. intervjumiljön är ostörd	3.8	0.0
4. få inspiration och råd av mina kollegor	3.6	1.0
5. med uppföljningsintervju	3.4	1.0
6. med regelbunden repetition av metoden	3.4	1.0
7. med den egna feedbacken	3.0	0.0
8. intervjun leder till förändring för klienten	2.8	0.0
9. alla i gruppen använder metoden	2.8	0.0

Det finns nio faktorer i denna ruta 3.

I denna ruta ligger teman som både har relativt låga betyg, kanske beroende på att de inte fungerar bra, och kanske inte heller är särskilt viktiga. Många av dessa faktorer kan uppfattas som viktiga men i jämförelse med övriga har de rankats lägre.

I ruta fyra kommer följande:

Det är viktigt att:

	Betyg	Viktning
1. metoden ska underlätta mitt arbete	3.8	3.0
2. man hunnit skapa en arbetsallians	3.4	2.0
3. metoden lyfter fram ”hela människan”	3.0	3.0
4. man gjort metoden till sin egen	3.0	3.0

Summa 4 st faktorer i denna ruta 4.

I denna ruta ligger teman med låga betyg men som gruppen anser vara viktiga. Dessa teman bör diskuteras och om möjligt åtgärdas.

Ändra kvalitetsgränsen

Om vi laborerar lite med betygsgränsen och höjer den från medelvärdet, 3,95 till en något högre kvalitetsnivå, 4,50 så ändrar det lite i koordinatsystemet. Då faller det ner några teman från ruta 2 till ruta 4. Dessa teman bör då också ligga på åtgärdslistan utifrån ett högre kvalitetstänkande. Det faller naturligtvis även ner faktorer från ruta ett till ruta tre men de är inte särskilt intressanta i sammanhanget.

Det är viktigt att:

1. klienten är i psykisk och fysisk balans för intervjun	4.2	3.0
2. klienten inte har akuta problem	4.2	3.0

Det finns alltså två faktorer med betyg under 4.50 men som anses som viktiga.

Sammanlagt med de tidigare fyra gör totalt sex stycken faktorer som bör diskuteras för ett högre kvalitetstänkande. Dessa ovanstående faktorer borde diskuteras med deltagarna i programmet för eventuell åtgärd.

Slutkommentar

Fokusgruppen har satt höga betyg på sina faktorer vilket gett ett högt medelbetyg, 3.95. Detta visar att gruppmedlemmarna i genomsnitt gett det näst högsta betyget åt projektet. Att det är ett bra utfall visar även de få meningar eller faktorer som hamnat under åtgärdsrutan 4.

Alla faktorer är viktiga för någon i gruppen eftersom de formulerats. Sedan sker skiktningen av faktorer allt eftersom fokus läggs på de faktorer som gruppen tillsammans uppfattar som viktigast.

De meningar som gruppen självt satt som viktiga för att dom ska använda en utrednings och uppföljningsmetod återspeglar hur gruppen uppfattar att metoden fungerar idag genom betygsättningen.

I ruta fyra finns sammanlagt sex meningar. Fyra då vi utgick från medelvärdet och ytterligare två när vi höjde betygsgränsen.

Alla faktorer i ruta två och fyra bör gå igenom, tolkas och diskuteras vidare mellan deltagarna och kursledarna. De som finns i ruta 2 är de som har ett högre betyg än genomsnittet och högre viktning än 2. Dvs. dessa faktorer är viktiga och fungerar bra. De som finns i ruta 4 är de som har lägre betyg än genomsnittet och som anses viktiga och bör därför åtgärdas på något sätt.

Frukten av dessa diskussioner kan ligga som förslag till åtgärder för att förbättra användningen av ASI MAPS. Några faktorer är generella men kan ändå ge upphov till diskussion och eventuell kvalitetshöjning.

Vi som hållit i fokusgruppen har bara lett arbetet och inte på något sätt lagt oss i vilka teman som framkommit. Det har varit roligt och mycket stimulerande att arbeta med denna grupp. Ett stort tack till gruppen för att ni gett oss er tid och era viktiga reflexioner på utrednings och uppföljningsprogram.

Christian Wennberg

Bilaga: samtliga teman med betyg och viktning

Fokusgrupp med deltagare i projekt ASI MAPS

Viktningar: Det är viktigt att/med.....

	Betyg	viktning
<i>Syftet/motivationen med metoden</i>		
1. utredaren förstår syftet med metoden	4.8	2.0
2. erhålla grundläggande info om klienten	4.6	2.0
3. klienten är med och formulerar problemställningen	4.0	2.0
4. metoden ska underlätta mitt arbete	3.8	3.0
5. kunna hjälpa klienten på ett effektivt sätt	3.8	1.0
6. metoden lyfter fram "hela människan"	3.0	3.0
7. man gjort metoden till sin egen	3.0	3.0
8. intervjun leder till förändring för klienten	2.8	0.0
<i>Kollektivt ansvar (grp)</i>		
9. man har frihet att exkludera metoden ibland	5.0	1.0
10. få inspiration och råd av mina kollegor	3.6	1.0
11. alla i gruppen använder metoden	2.8	0.0
<i>Klienten</i>		
12. klienten är "närvarande"	5.0	2.0
13. klienten är i psykisk och fysisk balans för intervjun	4.2	3.0
14. klienten inte har akuta problem	4.2	3.0
15. med språkförståelse	4.2	0.0
16. klienten vågar vara ärlig	4.0	3.0
17. man hunnit skapa en arbetsallians	3.4	2.0
<i>Formerna för intervjun</i>		
18. man har klienten ansikte mot ansikte	4.8	1.0
19. klienten känner sig trygg	4.6	4.0
20. ha avsatt tid för intervjun	4.6	0.0
21. man förankrar metoden hos klienten	4.2	1.0
22. ha kontinuitet i kontakten	4.0	3.0
23. intervjumiljön är ostörd	3.8	0.0
<i>Metodinlärning/säkerhet</i>		
24. metoden är förankrad hos mig som utredare	4.6	4.0
25. våga använda metoden	4.2	0.0
26. ifrågasättande/diskutera metoden med gruppen	4.0	1.0
27. använda metoden regelbundet	3.8	1.0
28. med uppföljningsintervju	3.4	1.0
29. med regelbunden repetition av metoden	3.4	1.0
30. med den egna feedbacken	3.0	0.0

De viktigaste faktorerna eller meningarna (ruta 2 och 4)

Det är viktigt att:

	Betyg	Viktning
1. klienten är ”närvarande”	5.0	2.0
2. utredaren förstår syftet med metoden	4.8	2.0
3. klienten känner sig trygg	4.6	4.0
4. metoden är förankrad hos mig som utredare	4.6	4.0
5. erhålla grundläggande info om klienten	4.6	2.0
6. klienten är i psykisk och fysisk balans för intervjun	4.2	3.0
7. klienten inte har akuta problem	4.2	3.0
8. klienten vågar vara ärlig	4.0	3.0
9. ha kontinuitet i kontakten	4.0	3.0
10. klienten är med och formulerar problemställningen	4.0	2.0
1. metoden ska underlätta mitt arbete	3.8	3.0
2. man hunnit skapa en arbetsallians	3.4	2.0
3. metoden lyfter fram ”hela människan”	3.0	3.0
4. man gjort metoden till sin egen	3.0	3.0
1. klienten är i psykisk och fysisk balans för intervjun	4.2	3.0
2. klienten inte har akuta problem	4.2	3.0